

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 78

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 4 februarie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 808 din 5 decembrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la art. 1, art. 3 teza a doua, art. 4, art. 5, art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (4)—(6), art. 8 și art. 10 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, a sintagmei „precum și din devalorizarea bunurilor imobile” din art. 11 teza întâi, precum și a legii în ansamblul său	2–7
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 52 din 11 noiembrie 2019 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	8–14
ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ	
2. — Normă privind aplicarea Ghidului cu privire la criteriile STS pentru securitizarea non-ABCP (EBA/GL/2018/09) și a Ghidului cu privire la criteriile STS pentru securitizarea ABCP (EBA/GL/2018/08)	15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 808**

din 5 decembrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la art. 1, art. 3 teza a doua, art. 4, art. 5, art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (4)—(6), art. 8 și art. 10 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, a sintagmei „precum și din devalorizarea bunurilor imobile” din art. 11 teza întâi, precum și a legii în ansamblul său

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Benke Károly	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3, art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (2), art. 8 alin. (5), art. 10 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Banca Transilvania — S.A. din Cluj-Napoca în Dosarul nr. 18.639/300/2016 al Judecătoriei Sectorului 2 București — Secția civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.838D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în dosarele nr. 1.846D/2017, nr. 1.848D/2017 și nr. 1.906D/2017, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1, art. 3—5, art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (4)—(6), art. 8, art. 10 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016, excepție ridicată de Societatea OTP Bank Romania — S.A. din București în Dosarul nr. 16.477/300/2016 al Judecătoriei Sectorului 2 București — Secția civilă, ale art. 1 alin. (3), art. 3, art. 5 alin. (2), art. 8 alin. (5), art. 10 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016, excepție ridicată de Societatea Raiffeisen Bank — S.A. din București în Dosarul nr. 20.373/300/2016 al Judecătoriei Sectorului 2 București — Secția civilă, respectiv ale Legii nr. 77/2016, în ansamblul său, precum și, în special, ale art. 1 alin. (1), art. 8 alin. (5) și ale art. 11 din lege, excepție ridicată de Societatea Banca Românească — S.A. din București în Dosarul nr. 35.553/245/2016 al Judecătoriei Iași — Secția civilă.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Având în vedere obiectul excepției de neconstituționalitate în dosarele mai sus menționate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 1.846D/2017, nr. 1.848D/2017

și nr. 1.906D/2017 la Dosarul nr. 1.838D/2017. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 1.846D/2017, nr. 1.848D/2017 și nr. 1.906D/2017 la Dosarul nr. 1.838D/2017, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, invocând jurisprudența Curții Constituționale reprezentată de Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, prin care au fost stabilite limitele de constituționalitate ale Legii nr. 77/2016.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin Sentința civilă nr. 12.873 din 31 octombrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 18.639/300/2016, **Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3, art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (2), art. 8 alin. (5), art. 10 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite.**

8. Prin Sentința civilă nr. 13.084 din 4 noiembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 16.477/300/2016, **Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1, art. 3—5, art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (4)—(6), art. 8, art. 10 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite.**

9. Prin Sentința civilă nr. 15.409 din 21 decembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 20.373/300/2016, **Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 5 alin. (2), art. 8 alin. (5), art. 10 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite.**

10. Prin Încheierea din 4 aprilie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 35.553/245/2016, **Judecătoria Iași — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii**

obligațiilor asumate prin credite, în ansamblul său, precum și, în special, ale art. 1 alin. (1), art. 8 alin. (5) și ale art. 11 din lege.

11. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Societatea Banca Transilvania — S.A. din Cluj-Napoca, Societatea OTP Bank Romania — S.A. din București, Societatea Raiffeisen Bank — S.A. din București și Societatea Banca Românească — S.A. din București în cauze având ca obiect contestații formulate împotriva notificării de dare în plată a bunului imobil ipotecat, formulate în baza Legii nr. 77/2016.

12. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se arată că legea a fost adoptată ca lege ordinară, și nu organică, contrar art. 73 alin. (3) lit. o) și art. 76 alin. (1) din Constituție.

13. Cu privire la critica de neconstituționalitate raportată la art. 1 alin. (4) și art. 126 alin. (1) din Constituție, se arată că art. 8 alin. (5) din lege intervine asupra măsurilor stabilite de către instanțele judecătorești în două moduri, și anume asupra litigiilor în care instanța a pronunțat o hotărâre definitivă/irevocabilă, după caz, și asupra executărilor silită, ceea ce denotă o ingerință a legiuitorului în sfera puterii judecătorești.

14. Se invocă faptul că prevederile Legii nr. 77/2016 contravin art. 1 alin. (5) din Constituție, deoarece la adoptarea Legii nr. 77/2016 nu a fost respectată tehnica elaborării actelor normative prevăzută de Legea nr. 24/2000. Totodată, se arată că este afectat principiul securității raporturilor juridice raportat la finalitatea procedurii de executare silită.

15. Cu privire la critica de neconstituționalitate a prevederilor contestate în raport cu art. 15 alin. (2) din Constituție, se susține că, potrivit art. 8 alin. (5) și art. 11 din Legea nr. 77/2016, dispozițiile legii se aplică atât contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, cât și contractelor încheiate după această dată. Astfel, prin aplicarea mecanismului de stingere a obligațiilor prin dare în plată contractelor de credit aflate în derulare la data intrării în vigoare a legii noi se produc alte efecte decât cele avute în vedere de părți, pentru că debitorului i se conferă dreptul de a schimba obiectul creanței și de a stinge raportul juridic înainte de termenul stabilit în contract. Se subliniază că modificarea obiectului obligației unui contract prin efectul legii, dacă acesta a fost încheiat înainte de intrarea în vigoare a noii reglementări, nu corespunde exigențelor principiului neretroactivității legii.

16. Cu privire la critica de neconstituționalitate a prevederilor contestate în raport cu art. 16 alin. (1) din Constituție și art. 14 din Convenție, se arată că circumscrierea sferei de aplicare a legii numai la o anumită categorie de consumatori care au încheiat un contract de credit are caracter discriminatoriu.

17. Se mai menționează că prevederile criticate din Legea nr. 77/2016 restrâng disproportionat dreptul de proprietate și libertatea contractuală a creditorilor, fără a exista vreuna din justificările cuprinse la art. 53 din Constituție. Atunci când dreptul de creanță, reprezentat de principalul rămas de rambursat, este înlocuit cu un alt bun împotriva voinței titularului dreptului are loc o ingerință în dreptul de proprietate. Mai mult, atunci când obiectul dreptului de creanță este înlocuit cu un obiect de valoare inferioară are loc o expropriere. Limitarea dreptului de proprietate prin stingerea creanței constând în diferența dintre soldul creditului și valoarea imobilului nu asigură un just echilibru între interesul creditorului și pretinsul interes general. Or, prin transmiterea forțată a bunului imobil în patrimoniul băncii se

diminuează obligația de plată, pentru că instituția de credit pierde dreptul de creanță avut împotriva împrumutatului, acesta fiind înlocuit cu un drept real în privința unui imobil care are o valoare incertă. Se mai arată că este afectat și principiul proporționalității în raport cu dreptul de proprietate al creditorului. Suplimentar, pe lângă pierderea dreptului de creanță, în patrimoniul băncii se nasc costuri generate de administrarea și conservarea bunului.

18. Se mai invocă implicațiile legii criticate asupra economiei naționale, stabilității financiare și sectorului bancar.

19. **Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă**, în dosarele nr. 1.838D/2017, nr. 1.846D/2017 și nr. 1.848D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

20. **Judecătoria Iași — Secția civilă**, în Dosarul nr. 1.906D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

21. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

22. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza întâi, precum și ale art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016 este inadmisibilă. De asemenea, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la celelalte dispoziții din Legea nr. 77/2016 este neîntemeiată. În acest sens, Guvernul invocă deciziile Curții Constituționale nr. 623 din 25 octombrie 2016, Decizia nr. 15 din 17 ianuarie 2017, Decizia nr. 35 din 19 ianuarie 2017, Decizia nr. 93 din 28 februarie 2017 și Decizia nr. 240 din 6 aprilie 2017.

23. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

24. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

25. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum a fost formulat, îl constituie dispozițiile art. 1, art. 3, art. 4, art. 5, art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (4)—(6), art. 8, art. 10 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 330 din 28 aprilie 2016, precum și legea în ansamblul său. Curtea reține că, în cauză, notificarea privind darea în plată a unor imobile vizează contracte de credit încheiate sub imperiul Codului civil din 1864, astfel încât obiectul excepției de neconstituționalitate, în realitate, îl constituie dispozițiile art. 11 teza întâi raportate la art. 1, art. 3 teza a doua, art. 4, art. 5, art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (4)—(6), art. 8 și art. 10 din Legea nr. 77/2016 privind darea

în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, sintagma „precum și din devalorizarea bunurilor imobile” din art. 11 teza întâi, precum și legea în ansamblul său. Dispozițiile legale criticate în mod punctual au următorul cuprins:

— Art. 1: „(1) Prezenta lege se aplică raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebankare sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor.

(2) Consumatori sunt persoanele definite de Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Dispozițiile prezentei legi se aplică și în cazul în care creanța creditorului izvorând dintr-un contract de credit este garantată cu fideiusiunea și/sau solidaritatea unuia sau mai multor codebitori sau coplătitori.

(4) Prevederile prezentei legi nu se aplică creditelor acordate prin programul «Prima casă», aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2009 privind unele măsuri în vederea implementării programului «Prima casă», aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 368/2009, cu modificările și completările ulterioare.”;

— Art. 3: „Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, consumatorul are dreptul de a i se stinge datorile izvorâte din contractele de credit cu tot cu accesorii, fără costuri suplimentare, prin darea în plată a imobilului ipotecat în favoarea creditorului, dacă în termenul prevăzut la art. 5 alin. (3) părțile contractului de credit nu ajung la un alt acord.”;

— Art. 4: „(1) Pentru stingerea creanței izvorând dintr-un contract de credit și a accesoriilor sale prin dare în plată trebuie îndeplinite, în mod cumulativ, următoarele condiții:

a) creditorul și consumatorul fac parte din categoriile prevăzute la art. 1 alin. (1), astfel cum acestea sunt definite de legislația specială;

b) cuantumul sumei împrumutate, la momentul acordării, nu depășea echivalentul în lei al 250.000 euro, sumă calculată la cursul de schimb publicat de către Banca Națională a României în ziua încheierii contractului de credit;

c) creditul a fost contractat de consumator cu scopul de a achiziționa, construi, extinde, moderniza, amenaja, reabilita un imobil cu destinație de locuință sau, indiferent de scopul pentru care a fost contractat, este garantat cu cel puțin un imobil având destinația de locuință;

d) consumatorul să nu fi fost condamnat printr-o hotărâre definitivă pentru infracțiuni în legătură cu creditul pentru care se solicită aplicarea prezentei legi.

(2) În situația în care executarea obligațiilor asumate prin contractul de credit a fost garantată cu două sau mai multe bunuri, în vederea aplicării procedurii prevăzute de prezenta lege debitorul va oferi în plată toate bunurile ipotecate în favoarea creditorului.”;

— Art. 5: „(1) În vederea aplicării prezentei legi, consumatorul transmite creditorului, prin intermediul unui executor judecătoresc, al unui avocat sau al unui notar public, o notificare prin care îl informează că a decis să îi transmită dreptul de

proprietate asupra imobilului în vederea stingerii datoriei izvorând din contractul de credit ipotecar, detaliind și condițiile de admisibilitate a cererii, astfel cum sunt reglementate la art. 4.

(2) Notificarea prevăzută la alin. (1) trebuie să cuprindă și stabilirea unui interval orar, în două zile diferite, în care reprezentantul legal sau convențional al instituției de credit să se prezinte la un notar public propus de debitor în vederea încheierii actului translativ de proprietate, prin care se stinge orice datorie a debitorului, principal, dobânzi, penalități, izvorând din contractul de credit ipotecar, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi.

(3) Prima zi de convocare la notarul public nu poate fi stabilită la un termen mai scurt de 30 de zile libere, perioadă în care se suspendă orice plată către creditor, precum și orice procedură judiciară sau extrajudiciară demarată de creditor sau de persoane care se subrogă în drepturile acestuia îndreptată împotriva consumatorului sau a bunurilor acestuia.

(4) Cu cel puțin 3 zile libere înainte de prima zi de convocare la notarul public, părțile transmit acestuia informațiile și înscrisurile necesare încheierii actului de dare în plată.

(5) Toate costurile notariale și, după caz, ale executorului judecătoresc sau ale avocatului se suportă de către debitor.”;

— Art. 6 alin. (1): „(1) De la data primirii notificării prevăzute la art. 5 se suspendă dreptul creditorului de a se îndrepta împotriva codebitorilor, precum și împotriva garanțiilor personale sau ipotecari.”;

— Art. 7 alin. (4)—(6): „(4) Până la soluționarea definitivă a contestației formulate de creditor se menține suspendarea oricărei plăți către acesta, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoanele care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului.

(5) În situația în care se admite contestația formulată de creditor, părțile vor fi puse în situația anterioară îndeplinirii demersurilor prevăzute de prezenta lege.

(6) În termen de 10 zile de la data respingerii definitive a contestației, creditorul are obligația să se prezinte, în conformitate cu notificarea prealabilă a debitorului, la notarul public indicat în cuprinsul acesteia. Dispozițiile art. 5 alin. (4) sunt aplicabile atât în vederea transmiterii informațiilor și a înscrisurilor, cât și în vederea stabilirii datei exacte a semnării actului de dare în plată.”;

— Art. 8: „(1) În situația în care creditorul nu se conformează dispozițiilor prevăzute de prezenta lege, debitorul poate cere instanței să pronunțe o hotărâre prin care să se constate stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și să se transmită dreptul de proprietate către creditor.

(2) Cererea se judecă cu celeritate, cu citarea părților, de către judecătoria în circumscripția căreia domiciliază debitorul.

(3) Până la soluționarea definitivă a cererii prevăzute la alin. (1) se menține suspendarea oricărei plăți către creditor, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoane care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului.

(4) Acțiunea prevăzută de prezentul articol este scutită de plata taxei judiciare de timbru.

(5) Dreptul de a cere instanței să constate stingerea datoriei izvorâte din contractele de credit aparține și consumatorului care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat, indiferent

de titularul creanței, de stadiul în care se află ori de forma executării silite care se continuă contra debitorului.”;

— Art. 10: „(1) La momentul încheierii contractului translativ de proprietate, respectiv de la data pronunțării hotărârii judecătorești definitive, potrivit prevederilor art. 8 sau, după caz, ale art. 9, va fi stinsă orice datorie a debitorului față de creditor, acesta din urmă neputând solicita sume de bani suplimentare.

(2) De dispozițiile prezentului articol beneficiază și codebitorul sau fideiutorul care a garantat obligația debitorului principal.”;

— Art. 11: „În vederea echilibrării riscurilor izvorând din contractul de credit, precum și din devalorizarea bunurilor imobile, prezenta lege se aplică atât contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, cât și contractelor încheiate după această dată.”

26. În opinia autoarelor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (4) privind principiul separației și echilibrului puterilor în stat, ale art. 1 alin. (5) privind calitatea legii, ale art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii civile, ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în fața legii, ale art. 44 privind dreptul de proprietate privată, ale art. 45 privind libertatea economică, ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, ale art. 126 alin. (1) privind instanțele judecătorești, ale art. 135 privind economia și ale art. 148 privind obligațiile asumate de România prin tratatul de aderare la Uniunea Europeană. Totodată, se invocă și prevederile art. 14 privind interzicerea discriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 1 paragraful 1 privind protecția proprietății din Primul Protocol adițional la Convenție, precum și art. 43 alin. (1) din Directiva 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1.093/2010, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 60 din 28 februarie 2014.

27. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017, a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat, pe de o parte, că sintagma „precum și din devalorizarea bunurilor imobile” din art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 este neconstituțională, iar, pe de altă parte, că prevederile art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, 7 și 8 din Legea nr. 77/2016 sunt constituționale în măsura în care instanța judecătorească verifică condițiile referitoare la existența impreviziunii. În aceste condiții, raportat la cauza de față, în temeiul art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea constată că, întrucât sesizarea sa a fost realizată ulterior publicării Deciziei nr. 623 din 25 octombrie 2016, excepția de neconstituționalitate privind sintagma „precum și din devalorizarea bunurilor imobile” din art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 este inadmisibilă, iar excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 alin. (5) și (6) și art. 8 alin. (1)—(4) din Legea nr. 77/2016 este, de asemenea, inadmisibilă, având în vedere faptul că autoarele excepției de neconstituționalitate

critică exact înțelesul normelor legale care a fost exclus din cadrul constituțional prin decizia anterferită.

28. De asemenea, întrucât din dosare nu rezultă că acestea se află în stadiu de executare silită, Curtea reține că art. 11 teza întâi raportat la art. 8 alin. (5) din lege nu are incidență în cauză, acest text vizând numai consumatorul care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la art. 8 alin. (5) din lege este inadmisibilă. Distinct de aceasta, Curtea constată că revine instanțelor de judecată competența de a stabili cadrul procesual în care se soluționează litigiul dedus judecătii, în funcție de stadiul derulării contractului de credit (a se vedea Decizia nr. 620 din 10 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 7 iunie 2018, paragraful 39, sau Decizia nr. 33 din 17 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iunie 2019, paragraful 50).

29. Cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la art. 1 din lege, Curtea constată că acestea nu contravin niciunui text constituțional invocat, stabilind doar sfera de aplicare a legii supuse controlului de constituționalitate, respectiv faptul că aceasta se aplică raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebancale sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor. Mai mult, acest text nici măcar nu stabilește obiectul legii, obiect care se conturează începând cu art. 3 din lege. Cu privire la dispozițiile art. 11 teza întâi raportate la art. 5 și art. 6 alin. (1) din lege, Curtea constată că acestea reglementează procedura de derulare a dării în plată a imobilului ipotecat. Este de observat că art. 3 teza a doua din lege a fixat regulile de drept substanțial subsumate principiului impreviziunii în contractele de credit, iar art. 5 și art. 6 alin. (1) din lege reglementează, în esență, procedura de urmat pentru aplicarea regulilor anterior menționate (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 567 din 19 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 87 din 30 ianuarie 2018, paragrafele 38 și 39). Cu privire la dispozițiile art. 11 teza întâi raportate la art. 10 din lege, Curtea reține că acest text de lege reglementează din punct de vedere procedural momentul de la care darea în plată își produce efectele, respectiv de la data încheierii contractului translativ de proprietate sau de la data pronunțării hotărârii judecătorești definitive [Decizia nr. 33 din 17 ianuarie 2019, paragraful 51].

30. Prin urmare, având în vedere conținutul normativ al textelor criticate, nu se poate reține încălcarea art. 1 alin. (4) privind principiul separației și echilibrului puterilor în stat, art. 1 alin. (5) privind calitatea legii, art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii civile, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în fața legii, art. 44 privind dreptul de proprietate privată, art. 45 privind libertatea economică, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 126 alin. (1) privind instanțele judecătorești, art. 135 privind economia și art. 148 privind obligațiile asumate de România prin tratatul de aderare la Uniunea Europeană.

31. Cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din lege, Curtea, prin Decizia nr. 92 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 8 august 2017, paragrafele 50—60, și Decizia nr. 415 din

19 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 781 din 12 septembrie 2018, paragrafele 30—35, a statuat că, reglementând procedura dării în plată, ca expresie a impreviziunii contractuale, legiuitorul, prin art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, a pus la îndemâna debitorului obligației un mecanism procedural specific, prin efectul căruia are loc o suspendare de drept a executării plăților pe care debitorul le-ar datora în temeiul contractului de credit. Este o măsură conexă firească deciziei debitorului de a transmite creditorului dreptul de proprietate asupra imobilului în vederea stingerii datoriei izvorând din contractul de credit ipotecar. Suspendarea plăților aferente contractului de credit intervine ca un accesoriu al deciziei unilaterale a acestuia prin care apreciază că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate inerente procedurii dării în plată, însă, pe perioada suspendării plăților, celelalte obligații ale debitorului rezultate din acesta se execută în continuare.

32. În acest context, Curtea a reținut că suspendarea antemenționată se aplică atât în situația în care creditorul obligației de plată nu formulează contestație împotriva notificării transmise, cât și în situația în care acesta din urmă formulează o asemenea contestație. Astfel, în lipsa formulării contestației prevăzute de art. 7 alin. (1) din lege, notificarea transmisă creditorului rămâne definitivă, în sensul că ambele părți acceptă faptul că aceasta îndeplinește condițiile de admisibilitate, în condițiile intervenirii impreviziunii, părțile având posibilitatea de a negocia pentru a ajunge la un alt acord în termenul prevăzut de art. 5 alin. (3) din lege. De abia după expirarea termenului menționat se poate încheia actul de dare în plată. Pe toată perioada de timp care acoperă termenul de contestare, precum și termenul de negociere, executarea plăților derivate din contractul de credit este suspendată. În acest fel, legiuitorul a pus la îndemâna debitorului un instrument juridic, prin intermediul căruia echilibrează poziția economică net inferioară a consumatorului în raport cu profesionistul în condițiile intervenirii impreviziunii. Ar fi fost, de altfel, nefiresc ca în această perioadă contractul să fi continuat să se execute ca atare, mai ales că este una preprocesuală, de negociere între părți, în care sunt cercetate posibilitățile de continuare a executării contractului de credit, prin adaptarea acestuia la noile condiții socioeconomice. În schimb, în ipoteza în care creditorul formulează contestație, notificarea este afectată de o condiție rezolutorie, aceea a admiterii contestației de către instanța judecătorească competentă. Însă, indiferent dacă această condiție se împlinește, pe toată perioada în care curge termenul de formulare a contestației și a judecării, până la soluționarea definitivă a contestației, notificarea are drept efect și suspendarea plăților rezultate din contractul de credit, ca o măsură provizorie și conexă acesteia.

33. Curtea a constatat că un asemenea mecanism procedural nu este de natură să afecteze sau să anuleze dreptul de proprietate privată al creditorului, pentru că suspendarea plăților este o măsură imediată, menită să împiedice ruina iminentă a debitorului izvorâtă din contractul de credit, înlăturând efectele negative asupra patrimoniului acestuia în condițiile în care creditorul decide să demareze o procedură judiciară. Este o măsură provizorie prin natura sa, întrucât, în cazul în care este admisă contestația creditorului, debitorul obligației va trebui să

execute în continuare contractul de credit, plata sumelor de bani aferente perioadei de suspendare urmând a fi reluată.

34. Prin raportare la cele de mai sus, Curtea, având în vedere conținutul normativ al art. 5 alin. (3) și al art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, a constatat că acestea reglementează o intervenție etatică referitoare la executarea contractelor de credit aflate în curs. De principiu, niciun text constituțional nu împiedică legiuitorul să intervină în executarea acestor contracte în vederea reechilibrării lor, cu respectarea condițiilor impuse prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, referitoare la buna-credință și echitatea ce trebuie să guverneze această materie. Însă, intensitatea acestei intervenții, privită din perspectiva exigențelor Constituției, trebuie evaluată prin prisma testului de proporționalitate dezvoltat de Curtea Constituțională în jurisprudența sa, în condițiile în care drepturile relative, distinct de aplicarea art. 53 din Constituție, cunosc limitări implicite admise rezultate atât din evoluția și confruntarea acestora în timp, cât și din perspectiva titularilor lor.

35. Curtea a constatat că, deși creditorul obligației deține, în principiu, un bun, în sensul art. 1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reprezentat de creanța care face obiectul contractului de credit, intervenția statului operată prin textele de lege criticate urmărește un scop legitim, respectiv protecția consumatorului prin evitarea punerii acestuia în situația de a plăti sume de bani corespunzătoare contractului de credit în condițiile în care se invocă impreviziunea întemeiată pe art. 969 și 970 din Codul civil din 1864. Așadar, scopul legitim urmărit se circumscrie conceptului de protecție a consumatorului prin înlăturarea pericolului ruinei sale iminente izvorâte din contractul de credit.

36. Curtea a stabilit că măsura legală criticată este adecvată, necesară și păstrează un just raport de proporționalitate între interesele generale și cele particulare și a subliniat că nu este de admis ca o realitate juridică formală, rezultată din contractul de credit, să prevaleze asupra regulilor de echitate și bună-credință care guvernează materia contractelor civile.

37. Curtea a mai reținut că, în condițiile în care instanța judecătorească admite contestația formulată de profesionist, prestațiile bănești datorate în temeiul contractului de credit trebuie executate întocmai, creditorul obligației, în acest caz, având dreptul și la repararea prejudiciului, în măsura în care instanța judecătorească a constatat reaua-credință a debitorului în exercitarea dreptului său la notificarea prevăzută de art. 5 din Legea nr. 77/2016.

38. În consecință, având în vedere cele anterior expuse, Curtea a constatat că mecanismul procedural reglementat de legiuitor nu pune în discuție în niciun fel condițiile de drept substanțial ce trebuie avute în vedere la depunerea notificării, ci stabilește un echilibru procedural corect între părțile aflate în litigiu, cu respectarea principiului proporționalității ce trebuie să caracterizeze orice măsură etatică în domeniul proprietății private.

39. Curtea mai subliniază că în jurisprudența sa a examinat ideea de ruină (iminentă) a debitorului, din perspectiva raportului contractual existent între cele două părți, în sensul că această apreciere nu vizează evoluția/fluctuația situației financiare/materiale a debitorului ulterioară încheierii contractului de credit, ci are în vedere, în mod exclusiv, disproporția și dezechilibrul survenite ca urmare a materializării riscului

supraadăugat. Prin urmare, ideea de ruină (iminentă) a debitorului se identifică, în cazul dat, cu ideea de ruină contractuală a acestuia (cu privire la noțiunea de risc supraadăugat a se vedea Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragrafele 96 și 97; cu privire la ruina contractuală, ce afectează utilitatea socială a contractului de credit, intervenită ca urmare a impreviziunii, a se vedea Decizia nr. 415 din 19 iunie 2018, paragrafele 30—35).

40. În fine, cu privire la criticile de neconstituționalitate care privesc legea în ansamblul său, Curtea, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2017, paragraful 108, a statuat că Legea nr. 77/2016 reglementează situații specifice care nu se referă la regimul general al proprietății, în sensul că vizează doar o modalitate de executare a unor obligații derivate din contractul de credit în ipoteza intervenirii impreviziunii. Chiar dacă aplicarea Legii nr. 77/2016 are drept efect un transfer de proprietate, acest lucru nu semnifică faptul că legea în sine reglementează regimul general al proprietății, sintagmă ce vizează cadrul general al proprietății în România, și nu orice transfer al dreptului de proprietate ca urmare a aplicării unor instituții de drept civil. În concordanță cu jurisprudența sa

(Decizia nr. 5 din 14 iulie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 22 iulie 1992), Curtea a constatat că regimul juridic general al proprietății, publică sau privată, vizează, ca esență, cele trei elemente ale dreptului de proprietate: posesia, folosința, dispoziția, fiind preponderent un regim de drept privat. Regimul proprietății și al dreptului de proprietate, și încă la nivel general, reprezintă o realitate juridică ce guvernează raporturile juridice de o valoare socială semnificativă, ce reclamă reglementarea printr-o lege organică, pe când regulile specifice pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate reprezintă o altă realitate juridică, de o importanță mai mică, putând fi stabilită prin legi ordinare sau, după caz, prin ordonanțe. De altfel, legiuitorul a mai adoptat reglementări care au un impact asupra dreptului de proprietate prin intermediul unor legi ordinare, cum ar fi Codul de procedură fiscală (Legea nr. 207/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015), care, în art. 348, reglementează confiscările dispuse potrivit legii. Prin urmare, Curtea a constatat că este neîntemeiată critica de neconstituționalitate privind legea în ansamblul său.

41. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi, în ceea ce privește dispozițiile art. 11 teza întâi raportate la art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, și cu unanimitate de voturi, cu privire la celelalte dispoziții legale,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 alin. (5)—(6) și art. 8 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a sintagmei „precum și din devalorizarea bunurilor imobile” din art. 11 teza întâi din aceeași lege, excepție ridicată de Societatea Banca Transilvania — S.A. din Cluj-Napoca în Dosarul nr. 18.639/300/2016 al Judecătoriai Sectorului 2 București — Secția civilă, de Societatea OTP Bank Romania — S.A. din București în Dosarul nr. 16.477/300/2016 al Judecătoriai Sectorului 2 București — Secția civilă, de Societatea Raiffeisen Bank — S.A. din București în Dosarul nr. 20.373/300/2016 al Judecătoriai Sectorului 2 București — Secția civilă și de Societatea Banca Românească — S.A. din București în Dosarul nr. 35.553/245/2016 al Judecătoriai Iași — Secția civilă.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Banca Transilvania — S.A. din Cluj-Napoca în Dosarul nr. 18.639/300/2016 al Judecătoriai Sectorului 2 București — Secția civilă, de Societatea OTP Bank Romania — S.A. din București în Dosarul nr. 16.477/300/2016 al Judecătoriai Sectorului 2 București — Secția civilă, de Societatea Raiffeisen Bank — S.A. din București în Dosarul nr. 20.373/300/2016 al Judecătoriai Sectorului 2 București — Secția civilă și de Societatea Banca Românească — S.A. din București în Dosarul nr. 35.553/245/2016 al Judecătoriai Iași — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 11 teza întâi raportate la art. 1, art. 5, art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (4) și art. 10 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și legea în ansamblul său sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriai Sectorului 2 București — Secția civilă și Judecătoriai Iași — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 5 decembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent-șef,
Benke Károly

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 52

din 11 noiembrie 2019

Dosar nr. 1.792/1/2019

Gabriela Elena Bogasiu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici	— președintele Secției I civile
Eugenia Voicheci	— președintele Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— președintele delegat al Secției de contencios administrativ și fiscal
Georgeta Stegaru	— judecător la Secția I civilă
Cristina Truțescu	— judecător la Secția I civilă
Aurelia Rusu	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Tăbârcă	— judecător la Secția I civilă
Mari Ilie	— judecător la Secția I civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Trănica Teau	— judecător la Secția a II-a civilă
Maria Speranța Cornea	— judecător la Secția a II-a civilă
Virginia Florentina Duminecă	— judecător la Secția a II-a civilă
Gabriel Viziru	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Decebal Constantin Vlad	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Maria Hrudei	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Nicolae Gabriel Ionaș	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, învestit cu soluționarea Dosarului nr. 1.792/1/2019, a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Elena Adriana Stamatescu, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulament.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Bihor — Secția I civilă, în Dosarul nr. 7.739/271/2017, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„modul de interpretare a dispozițiilor art. 182 și 183 din Codul de procedură civilă, în forma anterioară modificării aduse prin Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative (în continuare, Legea nr. 310/2018), în sensul de a se stabili: dacă acțiunea/cererea depusă la un prestator privat cu care serviciul de curierat are încheiat contract de prestări servicii pentru colectarea și depozitarea expedițiilor poate fi asimilată depunerii la însuși serviciul de curierat; dacă acțiunea/cererea depusă la un prestator privat cu care serviciul de curierat are încheiat contract de prestări servicii pentru colectarea și depozitarea expedițiilor, în ultima zi a termenului ce se socotește pe zile, după ora la care activitatea serviciului de curierat încetează, dar în timpul programului de lucru al prestatorului privat, este socotită a fi făcută în termen”.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, ce a fost comunicat părților, conform dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; părțile nu au depus puncte de vedere asupra chestiunii de drept. De asemenea, referă asupra faptului că au fost transmise de către instanțele naționale hotărârile judecătorești relevante ce au fost identificate, precum și opiniile teoretice exprimate de judecători, iar Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Tribunalul Bihor — Secția I civilă a dispus, prin Încheierea din 5 iunie 2019, în Dosarul nr. 7.739/271/2017, aflat pe rolul acestei instanțe, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept menționată.

2. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 28 iunie 2019, cu nr. 1.792/1/2019, termenul de judecată fiind stabilit la 11 noiembrie 2019.

II. Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

3. *Codul de procedură civilă, în forma anterioară modificării aduse prin Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative*

Art. 182. — „(1) Termenul care se socotește pe zile, săptămâni, luni sau ani se împlinește la ora 24,00 a ultimei zile în care se poate îndeplini actul de procedură.

(2) Cu toate acestea, dacă este vorba de un act ce trebuie depus la instanță sau într-un alt loc, termenul se va împlini la ora la care activitatea încetează în acel loc în mod legal, dispozițiile art. 183 fiind aplicabile.”

Art. 183. — „(1) Actul de procedură depus înăuntrul termenului prevăzut de lege prin scrisoare recomandată la oficiul poștal sau depus la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare este socotit a fi făcut în termen.

(2) Actul depus de partea interesată înăuntrul termenului prevăzut de lege la unitatea militară ori la administrația locului de deținere unde se află această parte este, de asemenea, considerat ca făcut în termen.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (1) și (2), recipisa oficiului poștal, precum și înregistrarea ori atestarea făcută, după caz, de serviciul de curierat rapid, de serviciul specializat de comunicare, de unitatea militară sau de administrația locului de deținere, pe actul depus, servesc ca dovadă a datei depunerii actului de către partea interesată.”

III. Expunerea succintă a procesului

4. Prin sentința civilă nr. 5.755 din 17 octombrie 2018, pronunțată de Judecătoria Oradea — Secția civilă, a fost admisă în parte cererea principală formulată și precizată de reclamantul X împotriva pârâtei Y, s-a dispus exercitarea în comun a autorității părintești asupra minorilor părților, s-a stabilit locuința acestora la domiciliul reclamantului și a fost obligată pârâta la plata pensiei de întreținere. Totodată, a fost admisă în parte cererea reconvențională formulată de pârâta Y și s-a încuviințat, în favoarea acesteia, programul de vizitare a minorilor. Restul pretențiilor părților au fost respinse.

5. Împotriva acestei hotărâri a declarat apel pârâta, solicitând schimbarea sentinței cu privire la stabilirea domiciliului minorilor.

6. Hotărârea a fost comunicată apelantei la data de 7 decembrie 2018. Apelul a fost transmis instanței într-un plic al firmei de curierat Z S.R.L., cu mențiunea datei de 7 ianuarie 2019, ora 20,00.

7. Intimatul a invocat prin întâmpinare excepția tardivității apelului, arătând că procesarea expedierii de către firma de curierat a avut loc abia în data de 8 ianuarie 2019, aceasta fiind atestarea la care face referire art. 183 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

8. În urma susținerilor apelantei și a înscrisurilor comunicate de către firma de curierat, instanța de apel a reținut următoarele aspecte:

— între firma de curierat Z S.R.L. și un comerciant care deține stații de distribuție carburanți a fost încheiat Contractul de prestări servicii nr. xxxx din 26 septembrie 2013, obiectul acestuia fiind prestarea de către comerciant a serviciilor de colectare și depozitare a expedițiilor preluate de la clienți în cadrul stațiilor de distribuție carburanți și predarea acestora către Z S.R.L.;

— procedura de lucru presupune achitarea în avans a costului expediției de către client prin sms către Z S.R.L. și primirea de către client a unui cod; clientul primește în stația de carburanți a comerciantului plicul și AWB-ul pe care el însuși le completează, inclusiv cu codul ce atestă plata;

— prin contract, comerciantul se obligă să furnizeze serviciul pe toată durata programului de lucru al fiecărei locații în parte (programul comerciantului este în genere non-stop, iar programul Z S.R.L. se termină la ora 20,00);

— în speță, deși pe AWB apare mențiunea ora 20,00, sms-ul ce atestă plata a fost înregistrat la ora 23,47, apelanta-pârâta arătând că este posibil ca această din urmă oră să fie cea reală.

9. În aceste condiții, instanța de apel, la termenul de judecată din data de 5 iunie 2019, a pus în discuția contradictorie a părților sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept vizând modul de interpretare a dispozițiilor

art. 182 și 183 din Codul de procedură civilă, în forma anterioară modificării aduse prin Legea nr. 310/2018, în sensul de a se stabili: dacă acțiunea/cererea depusă la un prestator privat cu care serviciul de curierat are încheiat contract de prestări servicii pentru colectarea și depozitarea expedițiilor poate fi asimilată depunerii la însuși serviciul de curierat; dacă acțiunea/cererea depusă la un prestator privat cu care serviciul de curierat are încheiat contract de prestări servicii pentru colectarea și depozitarea expedițiilor, în ultima zi a termenului ce se socotește pe zile, după ora la care activitatea serviciului de curierat încetează, dar în timpul programului de lucru al prestatorului privat, este socotită a fi făcută în termen.

10. Prin Încheierea din 5 iunie 2019 s-a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în procedura reglementată de art. 519 și următoarele din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept anterior menționată și, în temeiul dispozițiilor art. 520 alin. (2) din Codul de procedură, s-a dispus suspendarea judecării.

IV. Motivele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

11. Instanța de trimitere a constatat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, după cum urmează:

12. Litigiul este în curs de judecată, tribunalul investit cu soluționarea cauzei urmează să soluționeze pricina în ultimă instanță, prin pronunțarea unei hotărâri definitive, potrivit art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, iar cauza se află în competența legală a unui complet de judecată al tribunalului, investit cu soluționarea litigiului.

13. Cât privește admisibilitatea din perspectiva condiției privind ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, tribunalul a reținut că, în jurisprudența sa, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că obiectul sesizării l-ar putea constitui atât o chestiune de drept material, cât și una de drept procesual dacă, prin consecințele pe care le produce, interpretarea și aplicarea normei au aptitudinea să determine soluționarea pe fond a cauzei.

Excepția tardivității reprezintă un impediment procesual cu un efect final peremptoriu față de obiectul cauzei, iar de interpretarea dispozițiilor art. 182 și 183 din Codul de procedură civilă depinde soluționarea pe fond a cauzei, în funcție de soluția adoptată cu privire la excepția tardivității depunerii actului de procedură prin intermediul unui prestator privat cu care serviciul de curierat are încheiat contract de prestări servicii pentru colectarea și depozitarea expedițiilor.

14. Chestiunea identificată are și un caracter de noutate, întrucât asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat prin niciunul dintre modulele prevăzute de lege, nu a făcut obiectul unui recurs în interesul legii și nici al unei cereri pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

15. Transmiterea actelor prin serviciul de curierat este un fenomen răspândit, iar contractul încheiat între Z S.R.L. și comerciantul în cauză, începând cu anul 2013, la nivel național, asigură o facilitare persoanelor interesate.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

16. Punctul de vedere al apelantei-pârâte este că depunerea actului la o unitate care asigură preluarea corespondenței unui serviciu de curierat rapid trebuie socotită ca o depunere la acel serviciu de curierat. Apelanta a invocat totodată Decizia nr. 34 din 15 mai 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 803 din 11 octombrie 2017 (*în continuare, Decizia nr. 34/2017*), în considerentele căreia s-a reținut că, pentru a fi socotit ca fiind

făcut în termen, actul poate fi depus la serviciul de curierat până la ora 24,00 a ultimei zile a termenului (paragrafele 103—104).

17. Punctul de vedere al intimatului-reclamant este că, față de modalitatea în care Înalta Curte de Casație și Justiție, cu referire la aceeași Decizie nr. 34/2017, a dispus cu privire la modalitatea de comunicare a actelor la instanță, stabilind că orice comunicare trimisă după închiderea programului de funcționare al instanței este făcută în afara termenului, în mod similar trebuie să se dispună și cu privire la înscrisurile trimise prin interpuși către firmele de curierat, după închiderea programului acestora (al firmelor de curierat), ca fiind în afara termenului.

18. După comunicarea raportului, părțile nu au depus puncte de vedere asupra chestiunii de drept.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

19. Completul de judecată investit cu soluționarea apelului în Dosarul nr. 7.739/271/2017 a reținut următoarele:

Față de dispozițiile art. 183 din Codul de procedură civilă, în forma anterioară modificării aduse prin Legea nr. 310/2018, prima problemă ce se impune a fi lămurită este dacă acțiunea/cererea depusă la un prestator privat cu care serviciul de curierat are încheiat contract de prestări servicii pentru colectarea și depozitarea expedițiilor poate fi asimilată depunerii la însuși serviciul de curierat.

Această interpretare este necesară, raportat la existența unui contract încheiat între firma de curierat Z S.R.L. și comerciantul în cauză, contract în baza căruia, la nivel național, se oferă clienților facilitatea de a depune transmiserile în locațiile comerciantului, plicurile preluându-se ulterior de către curier.

În măsura în care se poate accepta această asimilare, chestiunea ce trebuie tranșată se referă, în esență, la orarul de funcționare diferit al firmei de curierat față de orarul prestatorului/depozitarului.

Tribunalul a constatat că ambele părți ale litigiului invocă în favoarea lor Decizia nr. 34/2017, prin care s-a statuat că actul de procedură transmis prin fax sau poștă electronică, în ultima zi a termenului care se socotește pe zile, după ora la care activitatea instanței încetează, nu este socotit a fi depus în termen.

În considerentele acestei decizii, la paragraful 93 se arată următoarele: „în mod evident, deși termenele se socotesc pe zile întregi, termenul se va împlini, conform art. 182 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la ora închiderii oficiului poștal, a serviciului de curierat rapid ori a serviciului specializat de comunicare.”

Însă ulterior, la paragrafele 103—104, se reține: „cu toate acestea, legea permite ca, în cazul în care un act de procedură nu a fost depus la instanță de parte personal sau prin reprezentant sau nu a fost transmis instanței prin poștă, curier, fax sau scanat și transmis prin poșta electronică ori prin înscris în formă electronică, până la ora la care activitatea instanței încetează în mod legal, astfel că nu a fost înregistrat și nu a primit dată certă prin aplicarea ștampilei de intrare, în conformitate cu prevederile art. 199 din Codul de procedură civilă, să fie socotit depus înăuntrul termenului prevăzut de lege, dacă a fost depus prin scrisoare recomandată la oficiul poștal sau depus la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare, cu condiția de a fi depus până la ora 24,00 a ultimei zile a termenului prevăzut de lege. Cu alte cuvinte, fiind o derogare de la regula înscrisă în art. 182 alin. (2) din Codul de procedură civilă, numai actul de procedură depus prin scrisoare recomandată la oficiul poștal sau depus la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare, cu condiția de a fi depus până la ora 24,00 a ultimei zile a termenului prevăzut de lege, este prezumat de lege ca socotit a fi făcut în termen, nu și cazul comunicării prin fax sau

e-mail, care, nefiind în mod expres menționat în cuprinsul art. 183, nu poate fi extins pe cale de interpretare.”

În aceste condiții este important a se determina dacă actul este socotit în termen doar dacă este depus până la ora închiderii activității serviciului de curierat sau până la ora 24,00 a ultimei zile, în condițiile în care intermediarul serviciului de curierat are program non-stop.

Opinia tribunalului este că actul este socotit în termen doar dacă este depus până la ora închiderii activității serviciului de curierat.

Având în vedere toate aceste considerente, caracterul de noutate al problemei de drept și necesitatea unei interpretări a normei de drept, apreciind atât admisibilitatea, cât și oportunitatea dezlegării chestiunii controversate de drept, în baza art. 519 și art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă, tribunalul a solicitat Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea acesteia o rezolvare de principiu.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

20. Din relațiile comunicate de curțile de apel, la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, a rezultat existența a două orientări jurisprudențiale, rezultate din opiniile teoretice exprimate de judecători și din hotărârile pronunțate în materie, după cum urmează:

21. *Într-o primă orientare jurisprudențială, s-a apreciat că acțiunea/cererea depusă la un prestator privat cu care serviciul de curierat are încheiat contract de prestări servicii pentru colectarea și depozitarea expedițiilor, în ultima zi a termenului ce se socotește pe zile, după ora la care activitatea serviciului de curierat încetează, dar în timpul programului de lucru al prestatorului privat, nu poate fi socotită ca fiind făcută în termen. Astfel, s-a argumentat că, prin raportare la Decizia nr. 34/2017, pentru calculul termenului de îndeplinire a actului de procedură se poate avea în vedere exclusiv data/ora consemnate de serviciul de curierat rapid, orice atestare făcută de intermediari fiind irrelevantă. În caz contrar, s-ar încălca voința legiuitorului, dovada depunerii datei actului ajungând să fie făcută prin alte mijloace decât cele expres prevăzute de art. 183 alin. (3) din Codul de procedură civilă. Această normă reprezintă o reglementare de excepție care permite, prin derogare de la regula instituită de art. 182 din Codul de procedură civilă privind împlinirea termenului procedural, a se socoti un act ca făcut în termen atunci când este depus înăuntrul termenului prevăzut de lege la oficiul poștal, la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare. Or, fiind vorba despre o reglementare de excepție, ea este de strictă interpretare, rezultând că derogarea instituită operează doar în măsura în care actul procedural este depus la una dintre categoriile de agenți de comunicare enumerate în textul legal. Un prestator privat, care nu are ca obiect de activitate efectuarea comunicărilor, ci doar colectarea și depozitarea expedițiilor, fiind în legături contractuale cu un serviciu de curierat, nu se numără printre categoriile reglementate de art. 183 din Codul de procedură civilă. S-au apreciat ca fiind relevante și dispozițiile art. 2 pct. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013 privind serviciile poștale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 187/2013, cu modificările și completările ulterioare, din interpretarea acestui text și a dispozițiilor art. 183 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă reieșind că acțiunea/cererea trebuie depusă la serviciul de curierat ori la serviciul specializat de comunicare, care are sarcina de a înregistra și atesta, pe actul depus, însăși acțiunea de depunere, exigențe care, nici chiar într-o interpretare extensivă, nu pot fi satisfăcute de către un prestator privat, care are ca obiect de activitate doar colectarea și depozitarea expedițiilor.*

În acest sens s-au exprimat opinii teoretice de către Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Bacău — Secția I civilă, Tribunalul Neamț, secțiile a III-a civilă și pentru cauze cu minori

și de familie, a VI-a civilă și a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale ale Curții de Apel București, Tribunalul Ilfov, Judecătoria Zimnicea, Tribunalul Ialomița, Curtea de Apel Cluj — Secția I civilă, Tribunalul Specializat Cluj, Curtea de Apel Galați — Secția a II-a civilă, Tribunalul Galați — Secția a II-a civilă și Secția de contencios administrativ și fiscal, Tribunalul Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal, Curtea de Apel Târgu Mureș.

În ilustrarea acestei opinii s-au depus hotărâri judecătorești pronunțate de Tribunalul Neamț — Secția I civilă și Curtea de Apel București și instanțele arondate.

22. Achiesând la această opinie, o parte a judecătorilor secțiilor a II-a și a VII-a ale Tribunalului București, precum și ai judecătorilor arondate au apreciat că acțiunea sau cererea depusă la un prestator privat cu care serviciul de curierat are încheiat contract de prestări servicii pentru colectarea și depozitarea expedițiilor, în ultima zi a termenului ce se socotește pe zile, după ora la care activitatea serviciului de curierat încetează, dar în timpul programului de lucru al prestatorului privat, nu este socotită a fi făcută în termen, cu excepția situației în care prestatorul privat acționează în calitate de mandatar al serviciului de curierat, deoarece mandatarul nu acționează în nume propriu, ci în numele serviciului de curierat.

23. În a doua orientare jurisprudențială s-a opinat că acțiunea/cererea depusă la un prestator privat cu care serviciul de curierat are încheiat contract de prestări servicii pentru colectarea și depozitarea expedițiilor poate fi asimilată depunerii la însuși serviciul de curierat; acțiunea/cererea depusă la un prestator privat cu care serviciul de curierat are încheiat contract de prestări servicii pentru colectarea și depozitarea expedițiilor, în ultima zi a termenului ce se socotește pe zile, după ora la care activitatea serviciului de curierat încetează, dar în timpul programului de lucru al prestatorului privat, este socotită a fi făcută în termen.

S-a arătat că, în situația din speță, în care diferă orele de funcționare ale serviciului de curierat și ale prestatorului/depozitarului, termenul se calculează, în conformitate cu dispozițiile art. 182 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în funcție de ora la care activitatea încetează în mod legal la prestatorul de servicii, iar nu la firma de curierat. În condițiile în care intermediarul serviciului de curierat are program non-stop, actul de procedură este socotit a fi depus în termen, întrucât a fost depus în timpul programului de lucru al prestatorului privat. Deși norma vorbește în mod expres de depunerea acțiunii la curier, prestatorul de servicii în temeiul unui contract poate fi asimilat curierului, operând practic o mandatare a acestuia pentru ridicarea corespondenței. Un alt argument a fost că este posibil ca justițiabilul să asimileze prestatorul curierului însuși, astfel că justițiabilul nu ar trebui sancționat. Modalitatea de îndeplinire a obligațiilor de către serviciul de curierat — în mod direct ori indirect prin intermediul unui prestator privat — nu poate avea repercusiuni negative asupra părții care înțelege să apeleze la serviciul de curierat prin intermediul prestatorului privat angajat de acesta din urmă.

În acest sens s-au exprimat Tribunalul Bacău, secțiile a IV-a civilă și a V-a civilă ale Curții de Apel București, judecătorii secțiilor a II-a și a VII-a ale Tribunalului București și ai judecătorilor arondate (în opinie majoritară), Judecătoria Buftea, Judecătoria Cornetu, Judecătoria Roșiori de Vede, Judecătoria Alexandria, Judecătoria Videle, Judecătoria Baia Mare, Curtea de Apel Galați — Secția I civilă, Tribunalul Galați, Judecătoria Iași, Tribunalul Suceava — Secția a II-a civilă.

Au fost depuse hotărâri judecătorești relevante pronunțate de Curtea de Apel București și instanțele arondate.

24. Au existat și instanțe care, apreciind că acțiunea/cererea depusă la un prestator privat poate fi asimilată cu depunerea la însuși serviciul de curierat, au considerat că actul va fi socotit în

termen doar dacă este depus până la ora închiderii activității serviciului de curierat, aceasta fiind ipoteza avută în vedere de dispozițiile art. 182 și 183 din Codul de procedură civilă (Judecătoria Liești, Tribunalul Vrancea, Tribunalul Teleorman, Judecătoria Turnu Măgurele, Judecătoria Vișeu de Sus).

25. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și jurisprudența Curții Constituționale

26. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a pronunțat Decizia nr. 34 din 15 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 803 din 11 octombrie 2017, prin care a stabilit că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 182 și 183 din Codul de procedură civilă, actul de procedură transmis prin fax sau poștă electronică, în ultima zi a termenului care se socotește pe zile, după ora la care activitatea încetează la instanță, nu este socotit a fi depus în termen.

În esență, instanța supremă a reținut că „legea permite ca, în cazul în care un act de procedură nu a fost depus la instanță de parte personal sau prin reprezentant sau nu a fost transmis instanței prin poștă, curier, fax sau scanat și transmis prin poșta electronică ori prin înscris în formă electronică, până la ora la care activitatea instanței încetează în mod legal, astfel că nu a fost înregistrat și nu a primit dată certă prin aplicarea ștampilei de intrare, în conformitate cu prevederile art. 199 din Codul de procedură civilă, să fie socotit depus înăuntrul termenului prevăzut de lege, dacă a fost depus prin scrisoare recomandată la oficiul poștal sau depus la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare, cu condiția de a fi depus până la ora 24,00 a ultimei zile a termenului prevăzut de lege.

Cu alte cuvinte, fiind o derogare de la regula înscrisă în art. 182 alin. (2) din Codul de procedură civilă, numai actul de procedură depus prin scrisoare recomandată la oficiul poștal sau depus la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare, cu condiția de a fi depus până la ora 24,00 a ultimei zile a termenului prevăzut de lege, este prezumat de lege ca socotit a fi făcut în termen, nu și cazul comunicării prin fax sau e-mail, care, nefiind în mod expres menționat în cuprinsul art. 183, nu poate fi extins pe cale de interpretare.

Toate actele depuse prin fax sau e-mail după ora încheierii programului de lucru al instanței sunt înregistrate a doua zi, fiind considerate depuse la data înregistrării, în conformitate cu prevederile art. 199 din Codul de procedură civilă” (paragrafele 103—105).

27. Din verificările efectuate rezultă că instanța de contencios constituțional s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 182 alin. (2) din Codul de procedură civilă prin Decizia nr. 605 din 22 septembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 2 din 3 ianuarie 2017, respingând ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate și constatând că dispozițiile analizate sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Astfel, Curtea Constituțională a apreciat că trimiterea actelor de procedură prin fax sau poștă electronică a fost asimilată depunerii personale la instanță, și nu trimiterii prin oficiul poștal, serviciul de curierat sau prin alt serviciu specializat de comunicare. Actul de procedură transmis prin fax sau poștă electronică este considerat a fi făcut în termen la data la care a fost înregistrat la instanță, iar potrivit dispoziției legale criticate, deși termenele se socotesc pe zile întregi, totuși, în ziua în care se împlinește termenul, partea interesată trebuie să depună actul la instanță până la închiderea programului (paragraful 27).

28. Aceste considerente au fost reluate și în Decizia nr. 16 din 18 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 337 din 17 aprilie 2018.

29. Prin Decizia nr. 464 din 27 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 17 august 2017, instanța de contencios constituțional a reținut că: „21. În ceea ce privește pretinsa încălcare a accesului liber la justiție, Curtea observă că Legea fundamentală nu interzice stabilirea prin lege a anumitor condiții sau reguli de procedură în privința exercitării acestui drept, ci, dimpotrivă, statuează în art. 126 alin. (2) că «*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*». Așadar, Curtea reține că stabilirea unor condiționări pentru introducerea acțiunilor în justiție nu constituie o încălcare a acestui drept fundamental, întrucât accesul liber la justiție presupune accesul la mijloacele procedurale prin care justiția se desfășurează și este de competența exclusivă a legiuitorului de a institui regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994). Principiul accesului liber la justiție trebuie interpretat și prin prisma art. 6 paragraful 1 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cu privire la care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut, existând posibilitatea limitărilor implicit admise chiar în afara limitelor care circumscriu conținutul oricărui drept (Hotărârea din 21 februarie 1975, pronunțată în *Cauza Golder împotriva Regatului Unit*, paragrafele 37—38), iar accesul liber la justiție implică, prin natura sa, o reglementare din partea statului și poate fi supus unor limitări, atât timp cât nu este atinsă substanța dreptului (Hotărârea din 26 ianuarie 2006, pronunțată în *Cauza Lungoci împotriva României*, paragraful 36). Instituirea unor termene pentru efectuarea diferitelor acte de procedură, termenele de prescripție și cele de decădere sau sancțiunile pentru nerespectarea acestora nu sunt de natură a încălca art. 6 paragraful 1 din Convenție, acestea fiind restricții admise atât timp cât nu aduc atingere dreptului la un tribunal în substanța sa (Hotărârea din 22 octombrie 1996, pronunțată în *Cauza Stubbings împotriva Regatului Unit*, paragrafele 51—52). Dreptul de acces la tribunale nu este un drept absolut, putând fi supus unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale de prescripție sau ordonanțele care impun depunerea unei cauțiuni (Hotărârea din 10 mai 2001, pronunțată în *Cauza Z și alții împotriva Regatului Unit*, paragraful 93).”

30. În privința termenelor procedurale, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că instituirea acestora a avut în vedere securitatea și stabilitatea raporturilor juridice, și nicidecum îngrădirea accesului liber la justiție (a se vedea în acest sens Decizia nr. 123 din 16 februarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 257 din 22 martie 2006).”

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

31. Prin raportul întocmit, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, judecătorii-raportori au constatat că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, în sensul că sesizarea nu îndeplinește condiția ca soluționarea cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunile de drept a căror lămurire se cere, încheierea de sesizare nu este motivată din perspectiva caracterului veritabil al chestiunii de drept, iar aspectele invocate presupun aprecieri cu privire la situația de fapt și calificarea juridică a raporturilor dintre părțile contractului de prestări servicii, probleme ce intră în competența instanței investite cu soluționarea litigiului.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

32. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

Asupra admisibilității sesizării

33. Potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, „dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

34. Din cuprinsul prevederilor legale enunțate anterior se desprind condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie întrunite în mod cumulativ, respectiv: existența unei cauze aflate în curs de judecată; instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță; cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza; soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere; chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă; chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

35. Verificarea admisibilității sesizării, din această perspectivă, relevă următoarele:

36. Litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea este în curs de judecată, titularul sesizării, Tribunalul Bihor — Secția I civilă, investit cu calea de atac a apelului, urmează să soluționeze cauza în ultimă instanță, prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești care, potrivit dispozițiilor art. 95 pct. 2 din Codul de procedură civilă și art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, este definitivă.

37. Cauza care face obiectul judecății în apel se află în competența legală a unui complet de judecată al Tribunalului Bihor — Secția I civilă, investit să o soluționeze; litigiul are ca obiect luarea măsurilor privind exercitarea autorității părintești față de minor, ce conferă competență tribunalului, ca ultimă instanță.

38. Din perspectiva legăturii cu cauza a întrebărilor formulate de instanța de apel, se constată că titularul sesizării solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile prin care să se dea o dezlegare următoarelor chestiuni de drept:

1) dacă acțiunea/cererea depusă la un prestator privat cu care serviciul de curierat are încheiat contract de prestări servicii pentru colectarea și depozitarea expedițiilor poate fi asimilată depunerii la însuși serviciul de curierat;

2) dacă acțiunea/cererea depusă la un prestator privat cu care serviciul de curierat are încheiat contract de prestări servicii pentru colectarea și depozitarea expedițiilor, în ultima zi a termenului ce se socotește pe zile, după ora la care activitatea serviciului de curierat încetează, dar în timpul programului de lucru al prestatorului privat, este socotită a fi făcută în termen.

39. În încheierea de sesizare se arată că lămurirea primei probleme de drept este necesară, raportat la existența unui contract încheiat între firma de curierat și prestatorul privat, contract în baza căruia, la nivel național, se oferă clienților facilitatea de a depune transmițerile în locațiile (stațiile de distribuție carburanți) aparținând prestatorului, plicurile preluându-se ulterior de către curier.

40. A doua problemă de drept care, în opinia instanței, ar trebui tranșată decurge din orarul de funcționare diferit al firmei de curierat față de orarul prestatorului, întrucât ambele părți invocă în favoarea lor considerente reținute în Decizia nr. 34/2017, sub aspectul momentului la care se consideră împlinit termenul socotit pe zile, în cazul trimiterii prin intermediul serviciului poștal, al serviciului de curierat rapid sau al serviciului specializat de comunicare.

41. Pe de o parte, intimatul, care a invocat excepția tardivității apelului, se prevalează de considerentul de la paragraful 93, în care se reține că termenul se consideră împlinit la ora închiderii oficiului poștal, a serviciului de curierat rapid sau a serviciului specializat de comunicare, iar, pe de altă parte, apelanta invocă argumentele care se regăsesc în paragrafele 103—104 ale aceleiași decizii, din care reiese concluzia că actul de procedură este socotit ca fiind depus înăuntrul termenului prevăzut de lege dacă a fost depus prin scrisoare recomandată la oficiul poștal sau depus la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare, cu condiția de a fi depus până la ora 24,00 a ultimei zile a termenului prevăzut de lege.

42. Totodată, instanța de apel face o prezentare succintă a elementelor de fapt constatate în cauză, reținând că, potrivit contractului încheiat între furnizorul de servicii de curierat, denumit beneficiar, și comerciantul care și-a asumat obligația de a colecta și depozita expedițiile de la clienți, denumit prestator, procedura de lucru presupune achitarea în avans a costului expediției de către client prin sms către beneficiar (furnizorul de servicii de curierat) și primirea de către client a unui cod; clientul primește în stația de carburanți a prestatorului plicul și formularul AWB pe care el însuși le completează, inclusiv cu codul ce atestă plata; prestatorul se obligă să furnizeze serviciul pe toată durata programului de lucru al fiecărei locații în parte (programul prestatorului este non-stop, iar programul furnizorului de servicii de curierat se termină la ora 20,00).

43. Instanța de apel mai reține că, în speță, deși pe formularul AWB este menționată ora 20,00, sms-ul ce atestă plata a fost înregistrat la ora 23,47, apelanta-pârâtă arătând că este posibil ca această din urmă oră să fie cea reală.

44. Nu rezultă dacă instanța, în urma verificării probelor administrate, a reținut caracterul nereal al mențiunii din documentul de transport, prin care serviciul de curierat atestă depunerea actului de procedură la ora 20,00 (moment temporal care marchează sfârșitul programului de lucru al furnizorului de servicii de curierat, dar situat în interiorul acestuia) și dacă acest înscris dovăditor ar fi fost înlăturat, dându-se prevalență orei la care a fost înregistrat mesajul telefonic, în contextul în care art. 183 alin. (3) din Codul de procedură civilă stabilește că dovada datei depunerii actului se face prin „înregistrarea ori atestarea făcută (...) de serviciul de curierat rapid (...)”.

45. Răspunsurile la întrebările formulate de instanță ar fi utile doar în ipoteza în care s-ar stabili că actul de procedură nu a fost depus la ora menționată în documentul de transport, ci după terminarea programului de lucru al serviciului de curierat, iar această concluzie poate fi trasă numai după administrarea probelor și, eventual, verificarea înscrisului, urmată de înlăturarea mențiunii neconforme cu realitatea. Fiind vorba de aprecieri cu privire la circumstanțele de fapt ale pricinii, competența revine exclusiv judecătorului cauzei, Înalta Curte de Casație și Justiție neputându-se substitui instanței de judecată în analiza probelor și stabilirea stării de fapt.

46. În concluzie, sesizarea nu îndeplinește condiția ca soluționarea cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunile de drept a căror lămurire se solicită, în contextul în care înscrisul care dovedește depunerea cererii de apel în termenul prevăzut de lege nu a fost înlăturat în condiții procedurale, simplul dubiu al instanței cu privire la ora depunerii

actului de procedură nefiind suficient pentru a justifica pronunțarea unei soluții de principiu în cadrul mecanismului prevăzut de art. 519 din Codul de procedură civilă.

47. În ceea ce privește condiția ivirii unei „chestiuni de drept” de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată, se constată că art. 519 din Codul de procedură civilă nu definește această noțiune.

48. În doctrină s-a arătat că, pentru a fi vorba de o problemă de drept reală, trebuie ca norma de drept disputată să fie îndoielnică, imperfectă (lacunară) sau neclară, fiind susceptibilă, în aceste condiții, să constituie izvorul unor interpretări divergente și, în consecință, al practicii neunitare.

49. Numai într-un atare context legal poate fi investită Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării hotărârii prealabile, în condițiile prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, și, de aceea, este impusă condiția ca încheierea de sesizare să fie motivată în acest sens, fiind de subliniat faptul că simpla dilemă cu privire la sensul unei norme de drept nu poate constitui temei pentru inițierea mecanismului de unificare jurisprudențială, reprezentat de pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (Decizia nr. 88 din 4 decembrie 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 114 din 6 februarie 2018, paragrafele 36—42).

50. Problema de drept trebuie să suscite interpretări diferite sau contradictorii ale unui text de lege, respectiv să prezinte un grad de dificultate suficient de mare, astfel încât instanța de sesizare să considere că, pentru a înlătura orice incertitudine referitoare la securitatea raportului juridic dedus judecății, este necesară declanșarea procedurii prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, prin pronunțarea unei hotărâri prealabile.

51. Chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare.

52. Chestiunea de drept trebuie să fie aptă să suscite interpretări diferite, care, fie ele doar prefigurate sau deja afirmate pe plan doctrinar, trebuie arătate în sesizare.

53. În conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție se face de către completul de judecată, după dezbateri contradictorii, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 519, prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac. Dacă, prin încheiere, se dispune sesizarea, aceasta va cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării, potrivit dispozițiilor art. 519, punctul de vedere al completului de judecată și al părților.

54. Înțelesul noțiunii de „motivare” a actului de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, presupune ca din cuprinsul motivării încheierii de sesizare să rezulte îndeplinirea tuturor condițiilor prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă și, de aici, și necesitatea declanșării mecanismului de unificare a jurisprudenței, reprezentat de hotărârea prealabilă pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. Ca atare, instanța de trimitere trebuie să motiveze admisibilitatea sesizării, inclusiv din perspectiva caracterului veritabil al problemei de drept.

55. Astfel, încheierea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție trebuie să cuprindă o argumentare temeinică asupra admisibilității sesizării, nu numai sub aspectul condițiilor de procedură, cât, mai ales, asupra circumstanțierii condiției privind ivirea unei chestiuni de drept noi, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei.

56. Deși legiuitorul nu a prevăzut în mod explicit care este sancțiunea ce afectează încheierea ce nu cuprinde motivele pe care se întemeiază solicitarea de pronunțare a unei hotărâri prealabile în vederea dezlegării unor chestiuni de drept, este evident că, în atare situație, se impune respingerea sesizării, ca fiind inadmisibilă.

57. Cu referire la chestiunile de drept a căror dezlegare de principiu s-a solicitat în prezenta cauză, se constată că întrebările instanței de trimitere se raportează generic la dispozițiile art. 182 și 183 din Codul de procedură civilă, texte care reglementează un complex de situații și ipoteze. Instanța de trimitere nu identifică în concret care dintre aceste dispoziții legale prezintă dificultăți de interpretare și nici nu motivează în ce constă dificultatea deosebită de a identifica înțelesul sau sfera de aplicare a acestor norme juridice, fiind astfel de natură a conduce la interpretări diferite din partea instanțelor, cu consecința generării unei practici judiciare neuniforme.

58. În ceea ce privește motivarea necesității declanșării mecanismului de unificare a jurisprudenței în cazul primei întrebări, în încheierea de sesizare se regăsește o singură frază, în care se afirmă că această interpretare este necesară raportat la existența unui contract încheiat între furnizorul de servicii de curierat și prestatorul privat, contract în baza căruia, la nivel național, se oferă clienților facilitatea de a depune transmisiile în locațiile aparținând prestatorului, plicurile preluându-se ulterior de către curier.

59. Or, simpla existență a unui contract încheiat între furnizorul de servicii de curierat și un prestator privat, chiar dacă dă naștere unor probleme de drept noi, nu justifică sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

60. Operațiunea de interpretare și de aplicare a unor dispoziții legale și principii de drept la diferite circumstanțe ce caracterizează fiecare litigiu face parte din activitatea curentă a instanței de judecată, neputând fi transferată Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

61. Justificând necesitatea unui răspuns la cea de-a doua întrebare, instanța de trimitere invocă un element de fapt, și anume orarul de funcționare diferit al întreprinderii de curierat față de orarul prestatorului, precum și faptul că ambele părți invocă în favoarea lor considerente reținute în Decizia nr. 34/2017.

67. Pentru considerentele expuse, nefiind îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate care să justifice pronunțarea unei hotărâri prealabile, sesizarea va fi respinsă ca inadmisibilă.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Bihor — Secția I civilă, în Dosarul nr. 7.739/271/2017, cu privire la următoarea problemă de drept:

Modul de interpretare a dispozițiilor art. 182 și 183 din Codul de procedură civilă, în forma anterioară modificării aduse prin Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, în sensul de a se stabili:

1) dacă acțiunea/cererea depusă la un prestator privat cu care serviciul de curierat are încheiat contract de prestări servicii pentru colectarea și depozitarea expedițiilor poate fi asimilată depunerii la însuși serviciul de curierat;

2) dacă acțiunea/cererea depusă la un prestator privat cu care serviciul de curierat are încheiat contract de prestări servicii pentru colectarea și depozitarea expedițiilor, în ultima zi a termenului ce se socotește pe zile, după ora la care activitatea serviciului de curierat încetează, dar în timpul programului de lucru al prestatorului privat, este socotită a fi făcută în termen.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 11 noiembrie 2019.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,

Elena Adriana Stamatescu

ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

NORMĂ

privind aplicarea Ghidului cu privire la criteriile STS pentru securitizarea non-ABCP (EBA/GL/2018/09) și a Ghidului cu privire la criteriile STS pentru securitizarea ABCP (EBA/GL/2018/08)

În temeiul prevederilor art. 1 alin. (2), art. 2 alin. (1) lit. a) și d), art. 3 alin. (1) lit. b), art. 6 alin. (2), precum și ale art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în conformitate cu prevederile art. 16 din Regulamentul (UE) nr. 1.093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei,

în baza prevederilor art. 1, art. 19 alin. (2), art. 23 alin. (3), art. 20, 21, 22, 24, 26 și 29 din Regulamentul (UE) 2.402/2017 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru o securitizare simplă, transparentă și standardizată și de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE și 2011/61/UE, precum și a Regulamentelor (CE) nr. 1.060/2009 și (UE) nr. 648/2012,

având în vedere prevederile art. 2 alin. (1) și (5), art. 3 alin. (1) lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare, precum și dispozițiile legale în vigoare referitoare la securitizarea creanțelor,

potrivit deliberărilor din ședința Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din data de 15 ianuarie 2020,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezenta normă.

Art. 1. — Autoritatea de Supraveghere Financiară aplică Ghidul cu privire la criteriile STS pentru securitizarea non-ABCP (EBA/GL/2018/09), prevăzut în anexa nr. 1.

Art. 2. — Autoritatea de Supraveghere Financiară aplică Ghidul cu privire la criteriile STS pentru securitizarea ABCP (EBA/GL/2018/08), prevăzut în anexa nr. 2.

Art. 3. — Termenii și expresiile utilizați/utilizate în prezenta normă au semnificația prevăzută în Regulamentul (UE) 2.402/2017 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru o securitizare simplă, transparentă și standardizată și de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE și 2011/61/UE, precum și a Regulamentelor (CE) nr. 1.060/2009 și (UE) nr. 648/2012.

Art. 4. — Participanții la operațiunile de securitizare care intră în domeniul de aplicare a Regulamentului (UE) 2.402/2017 și care se află în sfera de reglementare și supraveghere a Autorității de Supraveghere Financiară au obligația respectării prevederilor prezentei norme.

Art. 5. — Nerespectarea prevederilor prezentei norme se sancționează în baza dispozițiilor art. 32 din Regulamentul (UE) 2.402/2017, precum și în baza dispozițiilor legale în vigoare referitoare la securitizarea creanțelor.

Art. 6. — Anexele nr. 1 și 2*) fac parte integrantă din prezenta normă.

Art. 7. — Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării acesteia.

p. Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,
Elena-Doina Dascălu

București, 16 ianuarie 2020.

Nr. 2.

*) Anexele nr. 1 și 2 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 78 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

